

Novinky v autorském právu v roce 2020

JUDr. Adéla Faladová
vedoucí samostatného oddělení autorského práva
Ministerstvo kultury

Právo duševního vlastnictví v roce 2020
25. listopadu 2020

Vrchní soud v Praze ve spolupráci s Justiční akademií a
Úřadem průmyslového vlastnictví

„Téma č. 1“ – návrh novely AZ

= implementace dvou nejnovějších směrnic EU

1. směrnice (EU) 2019/790 o autorském právu na jednotném digitálním trhu

2. směrnice (EU) 2019/789 ... (o některých AP pravidlech týkajících se online služeb vysílatelů a přenosů vysílání)

Pro připomenutí:

- **květen 2015:** Sdělení EK - **Strategie pro Jednotný digitální trh v Evropě**

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52015DC0192>

(mj. - modernizace AP, přeshraniční ne-dostupnost obsahu, výjimky z práv – pro výzkum, TDM, objasnění role ISPs, přeshraniční vymáhání práv)

- **prosinec 2015:** Sdělení EK - **Směřování k modernějšímu a evropštějšímu rámci v oblasti autorského práva** (*součást tzv. 1. AP balíčku*)

- **září 2016:** Sdělení EK - Podpora spravedlivé, efektivní a konkurenceschopné ekonomiky orientované na autorské právo na jednotném digitálním trhu
(*součást tzv. 2. AP balíčku*)

Sdělení EK z 12/2015 (Směřování k modernějšímu a evropštějšímu...)

= Akční plán EK – legislativní a nelegislativní iniciativy – pro 2016+

4 pilíře:

1. Rozšíření přístupu k obsahu v rámci EU (*zjednodušení licencování*)
2. Výjimky z autorského práva (*přizpůsobení digit. prostředí*)
3. Vytvoření spravedlivějšího trhu (*tzv. value gap*)
4. Boj proti pirátství (*zlepšení vymahatelnosti práv, zejm. v online prostředí*)

+ dlouhodobá vize pro „evropské autorské právo“ (???)
(zatím nereálné...)

► **2 copyrightové balíčky: 2017, 2019**

1. © balíček:

nařízení EP a Rady **(EU) 2017/1128** ze dne 14. června 2017 o **přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu**
úč. od 20. 3. 2018 **(1. 4. 2018)**

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32017R1128>

(Text s významem pro EHP - <http://www.efta.int/eea-lex/32017R1128> - zatím neúčinné (!))

= tzv. nařízení o „portabilitě“

př. služeb:

- Netflix, HBO Go, Amazon Prime, Mubi, Chili TV
- online TV - Viasat's Viaplay, Sky's Now TV, Voyo
- hudeb. stream. služby - Spotify, Deezer, Google Music
- služby pro distribuci SW a her - Steam, Origin

přímo závazné nařízení - do AZ nepromítnuto

(EK: příprava hodnocení dopadů...)

2. © balíček:

✓ **nařízení a směrnice k provedení Marrákešské smlouvy**

nařízení (EU) 2017/1563, směrnice (EU) 2017/1564

povinné výjimky ve prospěch nevidomých (VIP) a s podobným handicapem

- možnost přeshraniční „výměny“ (exchange) (= vývoz, dovoz...) – v rámci EU: směrnice
- „výměna“ s 3. zeměmi: nařízení
- oprávnění příjemci, autorizované subjekty (povinnosti); druhy děl, formátově přístupné rozmnoženiny

► **novela AZ č. 50/2019 Sb., úč. od 15. 2. 2019** (nové: § 39a a § 39b)

2. © balíček (2. polovina):

- ✓ **Směrnice (EU) 2019/790 o autorském právu na jednotném digitálním trhu**
- ✓ **Směrnice (EU) 2019/789 - tzv. „OnlineSatCab“**

► **novela AZ – aktuálně v „meziřesortu“**

(viz : <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNBV4HKCRN>)

Směrnice (EU) 2019/789 – tzv. „OnlineSatCab“

(některá AP pravidla pro některé online služby vysílatelů a pro přenosy vysílání)

I. domněnka / fikce místa užití předmětů ochrany v případě tzv. doplňkových služeb vysílatelů (tzv. princip země původu)

§ 21a – definice doplň. služeb; princip země původu (§ 21a odst. 2); výkon práv (KS) – jako „vysílání“

II. povinná kolektivní správa pro přenosy vysílání (jiné než po kabelu) – zavedení technologicky neutrální úpravy (viz novela AZ č. 102/2017 Sb.)

§ 22 – technolog. neutrální definice; výkon práv (povinná KS; neřízené prostředí - RKS)

III. úprava tzv. přímého dodání signálu (způsob přenosu vysílání : vysílatel – distributor signálu – veřejnost)

§ 21, § 22 – doplnění definice vysílání a přenosu vysílání; výkon práv – KS podle platné úpravy (vysílání/přenos vysílání)

Směrnice (EU) 2019/790 o APnaJDT

- I. Přizpůsobení **výjimek a omezení** digitálnímu a přeshraničnímu prostředí **čl. 3 – 7** („TDM“; digit. vzdělávání; digitalizace kult. dědictví)
- I. Opatření ke **zlepšení postupů udělování licencí** a zajištění širšího přístupu k obsahu (tzv. **díla nedostupná na trhu**)
čl. 8 až 11 (díla nedostupná na trhu, rozšířená KS, „záložní výjimka“)
- II. Opatření k **dosažení řádně fungujícího trhu** v oblasti autorského práva
čl. 15 – práva vyd. periodik; **čl. 16 – nároky vyd./nakl. na kompenzace**; **čl. 17 – „povinnosti úložišť“**; **čl. 18 – 23 – smluvní právo** (odměny, transparentnost, smlouvy)

Obsah návrhu novely AZ (APnaJDT):

Změny v úpravě výjimek a omezení práv

- výjimka z výlučných práv pro TDM: obecná (nový § 39c); pro VaV (nový § 39d)
- výjimka pro digitální užití pro ilustrační účel při vyučování: nový § 31a
(*přeshraniční užití - § 31a odst. 2*)
- výjimka pro užití předmětů ochrany nedostupných na trhu: nový § 37b
(*definice v novém § 27c; přeshraniční užití - § 37b odst. 3*)
- výjimka pro užití pro účely pastiše: doplněno do § 38g

Licencování užití předmětů ochrany nedostupných na trhu institucemi kulturního dědictví

- definice DNNT: nový § 27c
 - rozšířená kolektivní správa práv - § 97e odst. 4 písm. l) + podmínky (zveřejnění info na unijním portálu DNNT (spravovaném EUIPO) - § 97ea
 - teritoriální vymezení licenční smlouvy (EU) - § 97ea odst. 1
- + „záložní výjimka“ (§ 37b, portál EUIPO)

Obecná úprava rozšířené KS

- doplnění kritéria „dostatečné reprezentativnosti“ - § 96a odst. 3 písm. i)
- zpřesnění úpravy možnosti provádět tzv. opt-out (smluvně zast. - § 97a odst. 6; ostatní - v § 97e odst. 2 a 3

Nová práva související s právem autorským

1. práva vydavatelů tiskových publikací (nový § 87b) („čl. 15“)

- definice tiskové publikace – § 87b odst. 1 a 2
 - práva - § 87b odst. 3 až 8
 - vyloučeny hyperlinky, jednotlivá slova a velmi krátké úryvky
 - rozšířená KS – jen pro užití internetovými vyhledávači
- + právo autora na podíl z výnosů – nový § 25b (+ dobrovolná KS)

2. právo nakladatelů (a vydavatelů) na odměnu z půjčování v knihovnách

- obdoba práva autora na odměnu dle § 37 odst. 2
 - doplnění § 87 (nový odst. 2) + Přílohy č. 1
- + valorizace odměny pro autory
- povinná KS

Povinnosti poskytovatelů služeb ke sdílení obsahu online („čl. 17“)

- doplnění definice pojmu „sdělování veřejnosti“ – nový § 18 odst. 3
- definice poskytovatelů služby.... (PSSOO) - § 46 odst. 1 a 2
- zvláštní úprava omezení odpovědnosti - § 47 (**1. získat licenci**; není-li: odstranit+zabránit; zajistit nedostupnost)
- pro „start-upy“ - § 48
- rozšířený účinek licence (i na uživatele služby) - § 52
- zákaz „over-blockingu“ - § 49
- Info povinnosti vůči nositelům práv a uživatelům služby - § 50
- vyřizování stížností - § 51

+ Pokyny EK k aplikaci čl. 17 (leden/únor 2021 (?))

+ žaloba PL proti EP a Radě (C-401/19)

Změny ve smluvním právu (novelizace OZ - § 2358 a násl.)

- princip vhodné a přiměřené odměny - § 2374 - nový odst. 1
+ paušální odměna – jen v odůvodněných případech (§ 2374 - nový odst. 2)
- doplnění úpravy tzv. best-sellerového paragrafu (§ 2347 odst. 3 - nově pro paušální i výnosové odměny)
- zvl. úprava info povinností pro licence k užití předmětů ochrany podle AZ
(nový § 2374a)
- úprava odstoupení od smlouvy pro nečinnost (úprava § 2378) - v případě nevyužívání licence vůbec - odstoupení nebo změna na nevýhradní

Úprava procedury sjednávání sazebníků KS (§ 98f)

- viz zejm. nové znění odst. 1 a 2, odst. 7
- zůstává povinnost zveřejnit návrh sazeb + zdůvodnění + info přihlášeným asociacím (vypuštěn termín 31. 8.)
- zůstává povinnost žádat o předběžný souhlas MK (termín pro podání žádosti – do 31. 5.; účastníkem řízení jen KS; možnost MK vyžádat si stanoviska asociací;
- překážka zahájeného řízení „v téže věci“ (odst. 7)

Předpokládaný harmonogram:

- lhůta pro meziresort: do 7. 12. 2020
- vypořádání připomínek – prosinec 2020
- předklad vládě – leden 2021
- předklad Parlamentu – jaro 2021

(lhůta pro implementaci - **do 6. června 2021** (úč. od 7. června 2021))

Děkuji za pozornost.